Zenuwpijn (=CIPN)

Beste patiënt

Bepaalde CIPN (chemotherapie-geïnduceerde perifere neuropathie) of zenuwpijn ontstaat door beschadiging van de gevoelszenuwen door chemotherapie. Klachten kunnen vroeg in de behandeling optreden of pas na enkele maanden. Niet alle patiënten krijgen ermee te maken.

Namens de artsen en hun team

Soorten zenuwpijn

- Er kunnen 2 soorten zenuwvezels aangetast worden:
  - Sensorische zenuwvezels zijn verantwoordelijk voor tastzin, pijngevoel en temperatuurgevoel.
  - Motorische zenuwvezels zijn verantwoordelijk voor houding, coördinatie en kracht.

Wat zijn de risicofactoren?

- De risicofactoren houden verband met de behandeling. Het ontstaan van zenuwpijn hangt af van het type chemotherapie, dosis en duur van de behandeling.

- Zenuwpijn kan optreden wanneer u één van de volgende producten krijgt:
  - Bortezomib: Velcade®
  - Vinca-alkaloïden: Oncovin®, Velbe®, Vepesid®
  - Platinum-analogen: Platinol®, Paraplatin®, Oxaliplatin®
  - Taxanes: Taxol®, Taxotere®, Thalidomide®

- Ook andere producten kunnen zenuwpijn geven, maar dan eerder in zeldzame gevallen.

Wat zijn de symptomen?

- Er treedt meestal eerst aantasting op aan de tenen, vervolgens aan de voeten, de enkels en de onderbenen.

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 22/08/2018 0520 1139-NL

Later kan er uitbreiding zijn aan vingertoppen en vervolgens aan de vingers en de handen.

- De symptomen kunnen zijn:
  - tintelingen
  - prikkelingen
  - vreemd gevoel aan de handen en voeten
  - gestoorde tastzin
  - verminderd pijngevoel
  - verminderde temperatuurgevoeligheid
  - gevoelloosheid
  - pijnscheuten
  - zwakte van ledematen
  - verminderde spierkracht
  - verminderde voetheffing
  - spieratrofie (= verminderen van spiermassa)
  - beven
  - verminderde fijne motoriek van de vingers

- Deze symptomen treden niet specifiek op in deze volgorde en niet alle symptomen hoeven voor te komen.

- Het kan nuttig zijn om als patiënt zelf de fijne motoriek te testen door:
  - enkele zinnetjes te schrijven
  - knoopjes dicht te maken
  - schoenveters dicht te knopen
  - een muntstuk van de grond op te rapen

Verminderen risico op zenuwpijn

1. Het is zeer belangrijk om eventuele symptomen te melden aan de verpleegkundige of aan uw arts. Ook verandering van de intensiteit van de symptomen moeten gemeld worden, zodat de arts hierop gepast kan reageren.

2. De arts kan preventief optreden tegen zenuwpijn door:
   - het schema te veranderen naar wekelijkse toediening i.p.v. om de 2 tot 3 weken
   - de dosis te verminderen
   - het infuus langer te laten inlopen

- het voorlopig stopzetten van de therapie
- het herstarten van de therapie bij vermindering van symptomen
- de therapie over te schakelen naar een ander product.

Behandeling van zenuwpijn

- De arts kan geneesmiddelen voorschrijven om de symptomen van zenuwpijn te verminderen.
- Er kan ook pijnstilling gegeven worden bij pijn.
- Kinesitherapie kan een aanvulling zijn op de medicatie.

Waar moet u op letten?

Tips voor veiligheid in huis en bij dagelijkse activiteiten

- Ter compensatie van gevoelsverlies en verminderde pijnsensatie:
  - goede verlichting in huis
  - leefruimte 'obstakelvrij' maken
  - tapijten wegnemen
  - handschoenen dragen bij het afwassen
  - temperatuur van warm water door iemand anders laten controleren
  - goede voetverzorging: dagelijks voeten inspecteren op wondjes
  - goed, niet-knellend schoeisel dragen

Tips wanneer u behandeld wordt met Oxaliplatin

- Tijdens de toediening warme drank drinken + warm deken gebruiken.
- Aanraking met koude voorwerpen vermijden zoals koud water, deurklinken, metalen voorwerpen.
- Kleed u goed aan bij koud weer: draag handschoenen en kousen.

Tijdens en enkele dagen na de behandeling

Bij pijn steeds de verpleegkundige verwittigen.

Contact

Nog vragen? Neem gerust contact op.
Zie contactinfo vooraan in uw mapje

Bron: info dienst medische oncologie